

(II, 579—580) stavljaju dvije prve objeckije. te se u njima izričito spominje pojam »*potentia obedientialis*«, ali tek u četvrtoj objeckiji (II, 582) doznajemo što taj pojam uopće znači. U nekim je dijelovima jasnoća i jednostavnost samo prividna. Sumnjam da je na pr. princip uzročnosti (II, 485—499) solidno prikazan. Osim toga se u formuliranju poteškoća upliću mnogi pojmovi iz drugih disciplina. Uslijed toga prikaz ni izdaleka nije tako pregledan, kako se na oko čini. Samo usput spominjem da se danas iz opravdanih razloga obično ne obrađuju u kozmologiji pitanja o panteizmu, o stvaranju svijeta, o čudu, o principu individuacije, o životu, o životinjama i sl. U piščevoj kozmologiji ova pitanja čine jednu trećinu knjige.

Piščeva metoda ne vodi do zaokruženog sustavnog znanja. Ona osim toga gubi pravi kontakt s poviješću filozofije kao i s novijom stručnom literaturom. Samo za *disputacione vježbe* mogu ovo djelo preporučiti kao korisno pomagalo.

3. — **J. Gredt: *Elementa philosophiae aristotelico-thomisticae*.** Editio septima recognita. Vol. I. Logica, Philosophia naturalis. In —8, XXII—501 pag. Vol. II. Metaphysica, Ethica. XVI—470 pag. Friburgi Brisgoviae (Herder) 1937.

Medu priručnicima skolastičke filozofije Gredtovo djelo zauzima važno mjesto. U njemu nalazimo sve ono što je potrebno za prvu sigurnu orijentaciju u aristotelsko-tomističkoj filozofiji. Ugodno iznenaduje što pisac ne nagomilava tekstove i bibliografiju, nego što postupajući eklektički kao izvježban učitelj daje od svega samo ono što je najbolje. Mnogi neće moći prosuditi i ocijeniti koliko je stručnog znanja i pažnje i strpljenja bilo potrebno za ono solidno iskorišćavanje tekstova iz spisa Aristotela i sv. Tome, kojim se ovo djelo naročito odlikuje. U tom pogledu je ovo sedmo izdanje znatno upotpunjeno i popravljeno. Isto je tako jasnije prikazana osnovna teza aristotelsko-tomističke filozofije de actu et potentia, zatim nauka o principu uzročnosti te dokazi za opstojnost Božju. Prikaz je vrlo pregledan, dikcija precizna i zbita. U pogledu razdiobe filozofije može se biti drugog mišljenja nego pisac, koji u svojoj formalnoj i materijalnoj logici obrađuje »čistu« logiku prepuštajući noetičke probleme općoj metafizici. Kao priručnik i udžbenik zaslužuje Gredtovo djelo naročito u ovom novom izdanju najtopliju preporuku.

Dr. Vilim Keilbach

Baur, P. Benedikt, O. S. B.: *Werde Licht!* Liturgische Betrachtungen an den Sonn- und Wochentagen des Kirchenjahres. 12. Freiburg im Breisgau, Herder. III. Teil: Osterfestkreis, Die Nachpfingstzeit. XVI u. 688. Broširano RM 4.20, vezano u platno RM 5.60.

Drugi smo dio ovih liturgijskih razmatranja prikazali već u B. S. Sad je izašao III. dio, koji obuhvaća liturgijsko doba od blagdana presv. Trojstva do subote iza posljednje nedjelje po Duhovima. I u ovom je svesku P. Baur nastavio sustavom i načinom, koji smo već prikazali kod II. dijela ovih razmatranja. Ta se razmatranja usko povezuju uz liturgijski tekst odnosnog dana, te se u Njemačkoj već udomaćio naziv: »Der betrachtende Schott«.